

Juče smo, s našim timom iz Gimnazije i SSŠ "4. juli", u zgradi Opštine Vrbas, učestvovali u raspravi na prezentaciju materijala za izradu Prostornog plana područja posebne namene izmuljavanja, deponovanja i remedijacije sedimenta dela Velikog bačkog kanala kroz grad Vrbas. Drugim rečima tema je bila mesto i način odlaganja mulja.

Brojnu ekipu iz Novog Sada činili su predstavnici Pokrajinskog sekretarijata za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu životne sredine, uz još četiri respektivne ustanove iz Novog Sada: PMF, Hidro-zavod, Zavod za urbanizam i JVP Vode Vojvodine. S druge strane lep odziv iz opštinske uprave, posebno odeljenja urbanizma i životne sredine, zatim PS Vrbas, RES fondacije iz Beograda i svega 15-tak zainteresovanih građana, uglavnom iz Vrbasa, ali i Crvenke.

Pozivanje i najava događaja preko društvenih mreža još jednom se pokazalo nedovoljnim za vrbašane, i to na ovakvu temu na koju mnogi "zapene u strasnom četovanju"! Opštinska uprava mogla se malo više potruditi da promoviše ovaj događaj građanima, koji će joj, verovatno "skočiti za vrat", čim se ova stvar sa čišćenjem kanala zahukta! Posle ovog skupa to je postalo još izvesnije!

Iako je svrha sastanka bila razgovor o lokalitetima kasete za mulj, proširila se neminovno na tehnologije izmuljavanja i deponovanja, te je prof. Boža Dalmacija neplanski opet upao u fokus za tumačenje bezbednih modela čišćenja iz Prethodne studije opravdanosti remedijacije kanala, koju je sa svojim timom i ekipom Hidrozavoda uradio pre dve godine, i već treći put je prezentuje u Vrbasu!

Na momente je debata bila ispunjena elektricitetom i postala je pravi izazov za prezentere bezbednih rešenja izmuljavanja, u koje gotovo niko od domaćih učesnika nije poverovao! Nerazumevanje, nepoverenje, skeptičnost... sve smo to već videli nebrojeno puta kod naših sugrađana.

Izostavljeni segment monitoringa vazduha u toku izmuljavanja kanala, uneo je dodatnu uznemirenost kod prisutnih građana.

Dakle, učesnici su još jednom izrazili rezervu prema bezbednosti ponuđenih modela prečišćavanja i odlaganja mulja i posebno na blizinu lokaliteta najveće kasete za mulj, koja je predviđena na prostoru gliništa stare ciglane, kraj puta za Opštu bolnicu. Prisutnim građanima blizina naselja prestavlja nepremostivu prepreku za propuštanje mašina na kanal! Međutim, niko se od ovih strasnih diskutanaata nije setio koliko nam je upravo sada blizu kanal i šta nam već čini! I posebno šta su oni sami učinili protiv stanja u kojem se kanal nalazi! Zaziranje vrbaških urbanista na predložene lokalitete neminovno postavlja pitanje gde su oni bili svih ovih godina sa predlogom, možda sretnijih lokaliteta za deponovanje mulja!

Možda bi bilo najbolje da zamolimo komšije u Srbobranu da pronađu zgodno mesto za ovaj naš glib! "Oni imaju lepše (naftne)rupe za njega a i dali bi im neku crkvicu"!

Naravno, nikoga od ovih zabrinutih ljudi nismo videli na brojnim protestima protiv zagađivača koje smo organizovali. Ali kako neko reče, kakva država takvi i građani ili beše obratno! Nije ni važno!

Isključivanjem civila iz postupka donošenja odluka u minulom periodu, institucije su ih okrenule protiv sebe! Posledice brojnih loših rešenja u oblasti životne sredine, koje su u ime građana a bez njih sprovodili ili ih uopšte nisu sprovodili u resornim institucijama, pa i u lokalnoj samoupravi, stvorilo je paradoksalnu situaciju mogućeg bojkota čišćenja kanala! Nisu se bunili protiv zagađenja, ali protiv čišćenja će se dići svi ko jedan! Nismo sigurni da su se čelnici Opštine Vrbas opametili i da su spremni za ovakvu situaciju!

Još jedna stvar će zakomplikovati poslove čišćenja kanala! Ne postoji validna informacija o stanju životne sredine, tako da se eventualna promena stanja neće moći registrovati prilikom samog izmuljavanja!

Nedovoljno namensko trošenje ekoloških taksi u našem lokalnu, ali i u celoj Srbiji, dovelo nas je pred ovaj ogroman posao čišćenja kanala bez baznog stanja životne sredine! U Opštini Vrbas ne radi se ni jedan monitoring životne sredine, ni zemlje, ni vode niti vazduha!

Poslednji i jedini bio je naš - monitoring štetnog polena, kojega su posle osam godina rada i 10000 korisnika prestali da finansiraju 2014, bez obrazloženja!

Niko dakle ne zna šta se nalazi u vazduhu, pa kako će onda znati šta će se promeniti kada se mulj zatalasa mašinama!?

Nedovoljno ulaganje u edukaciju građana ostavilo ih je u ogromnom neznanju i neinformisanosti, a onda je sasvim logična njihova nezainteresovanost, podozrenje i nepoverenje. Tužno je reći ali Vrbas gotovo da nema odraslih ljudi koji će se istinski založiti za svoj životni ambijent ("osim par zelenih aktivista")! To je verovatno i razlog što su vrbašani pola veka propuštali kroz sred svog naselja protočnu septičku jamu! Ko bi još u svetu imao taj stepen tolerancije prema zagađivačima!?

Malo nas je sramota zbog svega! Koliko god da smo se upinjali ovih 13 godina, bilo je malo i nedovoljno!

Izvor: ekovrbas